

ταῦτα· « Ἐπολέμησεν εἰς πεντήκοντα μάχας ἐκ παρατάξεως, ὑπερτερήσας καὶ αὐτοῦ τοῦ Μ. Μαρκέλλου, συνάψαντος τριάκοντα ἐννέα. Ἐξαιρουμένων τῶν θριάμβων αὐτοῦ κατὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, 1,192,000 ἀνδρῶν ἔπεσαν κατὰ τὰς ἀνωτέρω μάχας. Καὶ ταῦτα λέγων δὲν θεωρῶ ὡς τίτλον δόξης τὸ κατὰ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τοῦτο κακούργημα καὶ ἂν ἐπράχθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης· αὐτὸς οὗτος, μὴ σημειῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις ἀποθνήσκοντων συνομολογεῖ τὴν ἀλήθειαν ταύτην. »

Τὸ ἠθικὸν καὶ φιλάνθρωπον τοῦτο αἶσθημα τοῦ Πλινίου εἶναι ἄξιον σημειώσεως· πολλαχοῦ τοῦ συγγράμματος ἐπαναλαμβάνει αὐτὸ, θαυμασιώτατα δὲ ὅταν ἐμιλῇ περὶ Σύλλα. « Ὁ μόνος, λέγει, ὅστις μέχρι τῆς σήμερον ἀπένειμεν ἑαυτῷ τὸ ὄνομα τοῦ Εὐτυχοῦς εἶναι ὁ Α. Σύλλας, βεβαίως διότι ἡγόρασεν αὐτὸ διὰ τοῦ αἵματος τῶν πολιτῶν καὶ τῆς δι' ἐφόδου ἀλώσεως τῆς πατρίδος. Ποῖα δὲ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ὅπως ἀποκαλῆται εὐτυχῆς; Μήπως διότι ἐξωστράκισε καὶ ἔσφαξε μυριάδας Ῥωμαίων; Ὅποιον ἀποτρόπαιον δικαίωμα, οὐ ἕνεκα ἔπρεπε μάλλον νὰ ὀνομασθῇ κακοδαίμων! Καὶ δὲν εἶναι πλέον ζηλωτὴ ἡ τύχη τῶν θυμάτων ἅτινα οἰκτείρομεν σήμερον, ἐνῷ πάντες ἀνεξαιρέτως ἀποστρέφονται τὸν Σύλλαν; Ἀλλὰ μὴ καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ, οὐ τινος τὰς σάρκας κατέτρωγε τρομερὰ νόσος, δὲν ὑπῆρξε σκληρότερον τοῦ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐξοστρακισθέντων; » Ὁ Σύλλας, ὡς γνωστὸν, ἀπέθανεν ὑπὸ νόσου, « ὅφ' ἧς, λέγει ὁ Πλούταρχος, καὶ τὴν σάρκα διαφθαρεῖσαν εἰς φθεῖρας μετέβαλε πᾶσαν. » Βεβαίως δὲ ὁ Πλίνιος ὅτι ἐνῷ ἔθος ἐπεκράτει ἐν Ῥώμῃ νὰ καίωνται τὰ σώματα τῶν τεθνεώτων, τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν Κορνηλίων εἰς τὴν ὃ Σύλλας ἀνῆκεν, εὐθάπτοντο. Οὗτος ὅμως, φοβούμενος μὴ ἀνασκάψωσι τὸ πτώμα αὐτοῦ, ὡς ἔπραξε διὰ τὸ τοῦ Μαρρίου, ἀπήτησε νὰ καῇ μετὰ θάνατον.

Τὸν Κικέρωνα ἐπικαλεῖ ὁ Πλίνιος *Λαμπάδα* τῶν γραμμάτων. Μετὰ πόσου καὶ ὁποίου ἐνθουσιασμοῦ ἐξυμνεῖ τὸν μεγαλοφυῆ αὐτὸν ἄνδρα! « Προσπαγρεύω, ἀναφωνεῖ, σὲ τὸν πρῶτον ὀνομασθέντα πατέρα τῆς πατρίδος, σὲ ὃς τις πρῶτος φέρων ἔτι τὴν τήδεονον, ἐγένεσο ἄξιος θριάμβου. »

Ἐκ τοῦ Πλινίου μανθάνομεν ὡσαύτως ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἐνδόξου ῥήτορος ἦτο ἀναίσχυντος οἰνοπότης, ὅτι καυχώμενος ἔλεγεν ἑαυτὸν ἱκανὸν νὰ ῥοφήσῃ ἀμυστὶ μεγίστην ποσότητα οἴνου, καὶ ὅτι ἔρριψε ποτε μεθύων κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἀγρίππα κύαθον. « Βεβαίως, λέγει εἰρωνευόμενος ὁ Πλίνιος, ὁ Κικέρων οὗτος ἤθελε ν' ἀρπάσῃ ἀπὸ τοῦ φρονέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀντωνίου, τὴν δάφνην τοῦ οἰνοπότου. »

Τὸ περὶ τοῦ ἀνθρώπου πόνημα τοῦ Πλινίου βριθεὶ λεπτομερειῶν καὶ περιέργων ἀνεκδύτων, ἅτινα

εἰς μόνον αὐτὸ εὐρίσκομεν. Ἐν αὐτῷ μανθάνομεν ὅτι Μένανδρος, ὁ ἡγεμὼν τῶν κωμικῶν ποιητῶν, τὸν ὁποῖον τιμῶντες οἱ βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Αἰγύπτου ἔστελλον στόλους καὶ πρέσβεις ἵνα μεταβῇ πρὸς αὐτοὺς, ἀπέρριψε τὰς προσφορὰς καὶ ἐτίμησεν ἑαυτὸν ἔτι πλέον προτιμήσας τὸ φιλολογικὸν αἶσθημα, ἢ, ὡς λέγει ὁ ἡμέτερος φυσιολόγος, τὴν συνειδησιν τῶν γραμμάτων, τῆς εὐνοίας τῶν βασιλέων.

Ἐνῷ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπολιόρκουν τὰς Ἀθήνας, πολλάκις ἐφάνη, λέγει ὁ Πλίνιος, κατ' ὄναρ τῷ Λυσάνδρῳ ὁ Βάκχος προτρέπων αὐτὸν νὰ μὴ τπράξῃ τὴν κηδεῖαν ἐκείνου ὅστις ἠΰφραινεν αὐτὸν, τὸν Βάκχον, οὐ τινος αἱ πανηγύρεις συνεχέοντο κατ' ἀρχὰς μετὰ τῶν ἑορτῶν τοῦ θεάτρου. Τότε εἶχεν ἀποθάψει ὁ Σοφοκλῆς. Ὁ Λύσανδρος ἠρεύνησε ποῖος ἀπέθανε τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐννοήσας ὅτι ὁ Θεὸς ἐνόει τὸν μέγαν ποιητὴν, ἐπέτρεψε νὰ τελεσθῇ ἀνενοχλήτως ἡ κηδεῖα.

Ἐπίστευεν ἄρα ὁ Πλίνιος εἰς τὸν Βάκχον; οὐχὶ βεβαίως. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀνέκδοτον δὲν εἶναι ἀληθές, εἶναι ὅμως ἀντάξιον τοῦ Ἀθηναίου τραγωδοῦ· ὁ δὲ Πλίνιος, ὅς τις ἠσθάνετο ὅπως καὶ ἡμεῖς σήμερον, ἀπεταμίευσεν αὐτὸ εἰς τὸ ἴδιον σύγγραμμα.

(*Ἔπεται τὸ τέλος.*)

ΣΥΛΛΟΓΗ ΛΕΞΕΩΝ

ἐν χρήσει ἐν τε Αἰγύλῃ καὶ Κρήτῃ.

(*Συνέχ. ἴδε φυλλ. 468.*)

Συροθέτω, καθιερώνω ἐπὶ τινος ἐπώνυμόν τι.

Ἀνηκυρόνω, φέρω εἰς ἀνησυχίαν τὴν γειτονίαν.

Ἐγκάρδι, ἄξων περίξ τοῦ ὁποίου τυλίττεται τὸ ὕφασμα εἰς τὴν ὑφαντικὴν.

Ἐπίορκος.

Σαμὸς, σημεῖον (δωρισμός.)

Ἐξαιθερίζω, ἐκλέγω τὸ καλῆτερον ἐνὸς φαγητοῦ κτλ. τουτέστι τὸν αἰθέρα.

Εὐδίασεν, ἐκαθάρισεν ὁ οὐρανός. Λέγεται καὶ εἰς Κύθηρα.

Ἐξάμορον, μέτρον ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων ἢ καὶ ξυλικῆς ἐξ οὗ καὶ τὸ ῥῆμα ἐξαμώνω.

Κοθρέας, κιθυραϊκὴ λέξις, ἀκαμάτης· ἴσως ἀπὸ τοῦ Κόθουρος κατὰ μετάθεσιν τῶν στοιχείων· τὸ δὲ Κόθουρος κατὰ τὸν Ἡσιόδον εἶναι ἐπίθετον τῶν κηφόνων κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημασίαν τὸ μεταχειρίζονται. Ἰδε Ἡσιόδ. ἔργα σ'. 304.

Ἀποθέτω, θέτω καὶ παρακαταθέτω.

Ἐξέλειπεν, ἔλειπεν· ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία·

Σάββατο καὶ Κυριακή
Φεγγάρι δὲν ξελαίπει.

Βρυχᾶται, ἐπὶ θαλάσσης.

Ἑργατική, ἐργάσιμος ἡμέρα.

Παχνίθει, ῥίπτει πάχνην.

Κακουργία.

Ὀξυαῖς, γραμμαὶ ἐξέχουσαι, saillantes. Ὅταν ἡ σελήνη ἔχῃ ὀξυαῖς, ἀναγγέλλει, κατὰ τοὺς ἐγγωρίους, δυστυχήματα.

Γίταις, ἴναι, προσθήκη τοῦ αἰολικοῦ διγάμματος.

Κακουρίταις, χωρικοὶ ἢ ὀρεινοί. Ἴσως ἐκ τοῦ κακός, ἢ ἔχει τινὰ σχέσιν μὲ τοὺς Κουρίτας τῆς Ἰδης.

Υψέλη, τὸ κρέας τῶν προβάτων ἢ καὶ ἡ κεφαλοποδιά.

Συγκόκαλα, ἡ ἐβδομάς τοῦ ἀρτζιβουρίου.

Στάμενος, γέρον ἢ προῦχων.

Κρουστοῦρι, κόπανος διὰ τοῦ οὐοῦ κρούουν τὴν χορδὴν τοῦ τόξου δι' οὗ κόπτεται τὸ βαμβάκιον.

Διάνουα.

Συναλλήλοις μας.

Ἐξώθρωσε, μαθητὴς γραμμάτων ἢ τέχνης, τάχως ἀποξυόμενος διὰ τὴν ἐπιμέλειαν. Τὸ ἀλλαχοῦ ἐξισχόλισεν. Ἐκ τοῦ ὀρθρου.

Σεισουραδεῖ, ἐπὶ κυνὸς σαίνοντος.

Ἀναρβιγίδες, ἀνατριχίλαις.

Πρόβουλος, προϊστάμενος ἢ ἀρχηγὸς στρατιωτικός ἢ πολιτικός.

Πρόβουλον, ἐρίφιον, ἢ ἀρνίον, εὐρωστότερον τῶν ἄλλων.

Ἐπίνομον, ἐπώνυμον. Καὶ εἰς Κύθηρα.

Συνάμπειλον ἢ *Δέτης*, λιθία παρ' ἡμῖν.

Πομποφανίαις, ἐπιδείξεις μετὰ πομπῆς.

Χυματέρα, ἀπὸ γαργαλίου ἄνευ ψαλμοδίας.

Πατάρι, θεωρεῖον, καὶ σοφρᾶς. Ἰδὲ καὶ Ἑρωτ.

Κλεπταποδόχος, καὶ κλεπταποδοχία.

Γνωμάτας, ὅ,τι εἶναι εἰς τὴν γνώμην, ἢ διάθεσιν.

Μυλωνῶ, κάμνω τὸν μυλωνᾶ.

Ἀπαλλάγω, ἀνταλλάσσω ζῶα.

Οὐθενός.

Πυκτὴ, gelatine.

Γλίνα, τὸ χυμένον παχὺ τοῦ χοίρου ἢ τὸ καλούμενον sans doux, τὸ παρ' ἡμῖν ἀνάλατο.

Πασήμεια ἢ

Παρσήμεια, συμπτώματα ἀσθενείας.

Μονοκοιλιδύττικα, δίδυμα τέκνα.

Ταλαποδέρνω, ἀνησυχία καὶ κίνησις τῶν ποδῶν τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὴν κλίνην, ἵσως ὁ τάλας πόδας δέρει.

Συναγωνῶ, ἀγωνίζομαι, ἐπὶ ἀσθενοῦς.

Χυλόπτα, ζυμαρικὸν εἰς εἶδος ταινίας πρὸς φρυγντόν.

Ἦθος καὶ φυσιογνωμία.

Θεώρησε τὸ ἥθος μου
Πῶς εἶναι σὰν τὸν χάρον.

Ἐξέχει, κατὰ τὴν κυρίαν σημασίαν.

Παράσημος, ἐπὶ ἀνθρώπου. Στρεβλός, τὸ ἀλλαχοῦ σημειωμένος.

Πλακόπη ἢ

Ἀρθόπη, ἄρτος ψυμένος ἐπὶ θερμῆς πλακός, ἢ ἀλλαχοῦ πιπτοπούλα.

Ἀλουσία, lessive.

Συρτηρῶ, ἀντὶ τοῦ παρατηρῶ.

Μεσοδόκι, μεγάλη δοκός, ἣτις ἐνώνει πάσας τὰς δοκοὺς καὶ ἐπιστηρίζεται εἰς στήλην, ἢ μαίστρα.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλ. 468.)

Α'. Παροιμίαι.

«Τὸ ἐλάφι νὰ χρωστάῃ
καὶ σ' τὸ λόγγ' ἄς περπατᾷ.»

Ἦτοι ὁ ὀφείλων, ὅπου καὶ ἂν πηγαίνει, ὅσω καὶ ἂν ἐναντιοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἑαυτοῦ χρέους, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποφύγῃ τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων. Ἐν Ἠπείρῳ ὑπάρχει ἄλλη ταυτοσήμαντος ἡ ἐξῆς:

«Παλῆος πλοχὸς σέπεται, παλῆὸ χρέος ὄχι.»

«Κε' ἡ ἀμάχη
Δίκησ' πρέπει νάχη.»

Ἦτοι καὶ αὐτὸς ὁ πόλεμος, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἑαυτοῦ.

«Τὸ λωβό μου τὸ παιδί
Κληρονόμος θὰ γερῇ.»

Ἦτοι ἐκ τοῦ τέκνου, ὃ περ δὲν ἐλπίζει ὁ πατὴρ νὰ γίνῃ καλὸς υἱός, γηροκομεῖται, παρ' οὗ δὲ ἐλπίζει, καὶ κακὰ ἀπολαμβάνει. Ἐν Ἠπείρῳ περὶ τοιαύτης περιστάσεως ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος:

«Κακοῖμιμένο μου παιδί
Καλέ μου νοικοκύρη.»

Β'. Μυρολόγια.

Νὰ πιάσω ἄπο τὴν ἀρχή,
Ἀπὸ τὸ ἄλφα ὡς τὸ μῦ.
Ἐ! Καπετάνιε μου Βοειδῇ!
Πῶ διάηκες νὰ γροικηθῇς
Νὰ πάρῃς ὅλη τὴν τιμή.